

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négyszázötven forint... Hirdetési díj... Hirdetési díj...

„Nyitár” hon... Hirdetési díj... Hirdetési díj...

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve... Egy évre... Fél évre... Negyed évre...

Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-halvannapra, 1884. szám, Dúróczy haz, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben: TELEGI K. LAJOS és ifj. OSATHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

3 fr. 85 kr. 4 „ 15 „ 4 „ 05 „ 4 „ 70 „ 4 „ 95 „ K. 1 „ 45 „ 2 „ 40 „ 2 „ 45 „ 2 „ 80 „ 3 „ 05 „

HASZNÁLT KÖNYVEK... Tüntetés... 1879 ben...

Zajutó miniszterek.

(r. e.) A Tisza Kálmán miniszteriumának két oly tagja van, a kiknek neve gyakran fordul meg a hirlapok hasábjain... A kik azt a bókot kapják az ellenzéki pártok részéről is, hogy ők igen tevékeny, vagy legalább legmozgékonyabb tagjai a kormányoknak.

A nagy reklám dacára, a miben felülmúlja még Pálmai Likát is, Trefort vallási és közoktatási miniszternél mi ezt a mozgékonyt vesszük észre. Épített nyakra-főre az ő tanügyi épületei luxus tekintetében versenyeznek a művelt Európa bármely magasabb tanintézetének épületeivel, de a nélkül, hogy a falakon belül hasonló fényű épülete emelkednek a tudományok és művelődésnek. Leveleket szeret irni a legkülönbözőbb dolgokról, a nélkül, hogy ezen levelekre valamely tényleges eredmény szolgáltatná az »expressz« és »ajánlott« feleletet. S a sok »levél« mellett elfeledik néki azon szennyes leveleket, a melyeket az ő miniszteri működése fűzött a magyar kultúra könyvébe. A nagy reklám mellett csak egy néhány jut eszünkbe felsorolni az ideges mozgékonyt miniszter ur különböző büneit, a minők ama luxusos épületek fölémelési költségeinek még drágasága, a kath. püspöki (p. o. a nagyváradi) javakkal való üzemek szemhuntyó elnézése, az alapítványi javak potom áron való bérbeadása, a tankönyv-monopolium behozatala és kétségkívül — érdekelte pártfogolása, a közpiskolai tandíj inliberális czélzatú fölemelése és számos ilyen vétkes és káros intézkedés.

A mellett pedig, hogy a miniszter ur felületes leveleket írálk az ásványvizek dugaszolásáról, a phylloxera ellen való védekezésről és más mindenről, a mi minden-ébe kanál elme elé vetődik, ő exzellenciájára valóban szenvedélyes — külföldi utazó. Mig más miniszter utazik nyaranta — mulatságból, de kétségkívül

a saját költségén, addig Trefort ur mindig tanulmány czéljából veszi nyakába a világot. És miután a holt időnyben tett utazások alatt a külföldön sem lehet többet tanulni, mint Budapesten, nagy valószínűséget látunk azon feltevésünkben, hogy e tanulmány-utak költségeit az állam viseli. Látogat Trefort Pasteurt, mintha nála a tanügyünket ért veszélyes harapás következményeinek gyógyítását akarná kitanulni, meglátogatja a Sorbonne-t, a külföldi iskolákat és valamint idehaza is minden kritika nélkül szereti átvenni a külföldi tanintézetekben divó rendszereket és eljárásokat, úgy tér haza utazásából is terhesen mindenféle külföldi intézménytől és szokástól. Szokva vagyunk ahhoz, hogy minden utazását, sőt talán minden elalvas előtti felületes olvasmányát is egész sereg nyílt levél, szakértekezlet és rendelet követi. Milyen derék volna, ha ő exzellenciája egy nyarat nem fordítana külföldi barangolásokra, de arra, hogy a hazai tanintézeteket látogatná sorba, kitanulná e tanintézetek hiányait, kitapasztalná egyes tanügyi közegek félszegségeit, vagy hanyagságait, egy szóval — ha körülnézne idehaza is. — Kolozsvárott p. o. tapasztalná azt, hogy azon egyetem mily szegényes taneszközökkel rendelkezik, Budapesten kitanulná, hogy csakugyan jó egyetemi tanár-e az, a ki jó kortes, némely vidéken megdöbbenne a felett, hogy az állam nem képes a tanerők rendes fizetését eszközölni, vagy ezt mások által eszközölni, másol ismét megismerkednék a tankerületi főgazdátok és tanfelügyelők képzettségi fokáról, meggyőződést szerezhetne ezek buzgalomáról s gyakori — basáskodási hajlamairól, egyes tanintézeteknek nem épen haza fia s érületéről s általában a magyar tanintézetekben táplált és önként nyilatkozó közszellemről.

Mindezeket — persze — nem lehet megösmerni Pasteur urnál, sem a Párisban meglátogatott porcellán-gyáros izraelita honfitársunk műhelyében. Az oly reklám-levelekkel sem lehet betönni a Trefort ur tanügyi bölcsességének tátongó

hözagait, a minőt legújabb bocsátott közre a »Budapesti Szemle« hasábjain, a melyben az ifjuságot (nevezetesen — ugyanaz — az ispánok fiait) utalja az ipari és kereskedelmi pályák fölkeresésére, ugyanakkor, a mikor — magával együtt — saját kormányra terjeszti leginkább a czim- és rang-hajhászás, a protekcionált léhaság és mellőzött képesség korszakának azon kórságát, mely előtt az egyszerű iparos és kereskedő csakis lenezésben részesül. Ő utal és hajt az ipar és kereskedelem pályájára, a midőn az e pályákon való boldogulását e kormány előmozdítani nem akarja, sőt e kormány általán politikájával, azon pályákat idestova a reménytelen és méltó jutalmat nem ígérő küzdés és a pálmát elnyerő insolíditás mezőivé sülyszendí alá.

Mi nem vegyülünk bele a Tisza miniszterének bármelyikét dicsérő kórusba. Mozoghatnak, verhetnek port és fujhatják, verhetik a reklám sipját-dobját, a mig belefáradnak; kormányparti és ellenzéki uszályhordozók — tetszésük szerint segíthetik elő czéljaikat, de a reklám-miniszterek csak is reklám-miniszterek maradnak, a kiknek működése megett eredmény, azon áldás semmi téren sem mutatkozik.

A másik reklám-miniszter — mondanunk sem kell — Fabinyi Teofil, a ki sorba nyugdíjaztatja a legfelsőbb törvényszék legérdemesebb, legképzettebb bírait, azon ürügy alatt, hogy azok élemedettségnél fogva nem elég munkabírók és nem magyarázza meg nekünk, hogy a régi bíró tapasztalata, hosszas gyakorlat által kielezített itélő-képessége és nagy tudományossága nem kárpótol-e az esetleges hiányokért? Nálunk az 1869-iki törvény, hiven azon ó-kor óta mindig divó elvhez, hogy a bíró tisztére leginkább hivatott az élemedett kor, csak is a hetvenedik élet jelöli ki olyannak, a melyen tul a bíró nyugdíj ideje kezdődik, az 1885-iki törvény a hatvanötödiket, Fabinyi pedig (a mit már a »P. L.« is megokallani látszik) ötvenhat éves bírát is nyugdíjaz »saját kérelmére,« hogy ugy

is szegény államunk még több munkabíró egyént részesítsen ingyen fizetésben. E »saját kérelmére« kifejezés arra való, hogy az így megkeült és megcsalt bíró függetlenség sebeire tapaszt képezzen. A nyugalmazottak és a nyugalmazásra tudvalevően szép számmal kiszemelt bírák közt vannak nagyérdemű férfiak és valódi tekintélyek az igazságszolgáltatás terén és köztük vannak mindazok, a kiknek — igen jó tudomásunk szerint — időközben összetűzközésük volt a »rettenetes miniszterrel« és bizonyára lesznek köztük olyanok is, a kiket a Tisza-Fabinyi kormány nagyon is önállóknak és befolyásolhatlanoknak tart arra, hogy őket ezen érdekkormány korszakában magas állásaikban féltékenyen ne nézze. Alkotása, nagy szabásu reformja, ugy ezeknek csak terve is — aligha készül Fabinyinak, maradnak a javára csak is azon titokteljes utazások, a meglátogatott vidékek törvényszékein való váratián felbukkanások, a melyeknek nagy eredménye az, hogy egy-egy törvényszéki díjnyokot rajta kap a félórai késésen, vagy hogy (Mátyás királyi gyönyörrel) felösmerteti magát egy-egy reá nem ismerő, hetyke urfi-hivatalnok előtt, a kit talán a Tisza Kálmán protekciója juttatott hivatalba. Mi ezen reklám-utazások tanulsága? Az, hogy Fabinyi kicsinyes ka-libertú oskolamester és nagyszabásu reformok helyett szeret végezni oly ellenőrzést, a melyet éppen ily sikerrel végezhetne el bármely osztálytanácsosa és titkára is!

Országgyűlés A képviselőház tegnap ülésének legnagyobb részét az osztályok előadónak jelentései vették igénybe, az osztályok befejezett működésének eredményeiről, melynek összegezése az, hogy az osztályokhoz összesen 435 képviselői megbízó levelt utasított. Ezekből az osztályok kifogástalanoknak találtak 425-öt; továbbá az osztályok által kifogásoltot, habár kérvény nem adott be, 1 mandátum; kérvénnyel megtámadott 8, s az osztályok által kifogásoltot s kérvénnyel is megtámadott 1 megbízó levelt. (Az osztályok működésének befejezése után még 4 választás ellen adott be kérvény s így a beadott petíciók összes száma 13) Az ülés elején a korelnökség által 4 meg-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Nincs komédia! Száll a keresztény Isténhez: »Hogy jussak Megváltóm elébe? És a zsidó aggódva kérdez: »S én Ábrahámom kebelébe! Töröké jobb repertoár: »Hol tánczol a hurik balettje? S földön ígért helyére vár E földi inség sok balekje.

S ott nyüzsgenek... Mind hajba kapna, Mint szini-pénztár ketreczénél... Az a jegyét Lutheról kapta, Darwin-szabadjegy a felénél! S a szinen — furcsa volna — ha Nagyrendezőknek csak megjelenne Mondván: »Ma nincs komédia! A sok bolond vajh — hova lenne? Gáspár Imre.

A nőkről.

A nők szeretnek beszélgetni magukról — legyen szabad hát nekem is kedvüket keresnem s róluk csevegnem el egyetmást. A nőknek típusaik és kategóriáik vannak. Legtöbben e kettőbe tartoznak. Az, ki nek egyénisége van — mond ifj Ábrányi Kornél — a ritkaságok közül való. — Mégis mennyit nem mondtak s irtak már róluk világtéremtése óta! S mindenik egy-egy új ol-

dáról világítja meg. Hol keressük ennek okát? Megadja rá a választ I. Ferencz, francia lovagkirály, mondván, hogy »az asszony gyakran változik, elég bolond a ki benne bízik!« Azt tartja egy török példabeszéd, hogy egy csepp mézzel több legyen foghatós, mint egy akó ecettel. Ezzel a csepp mézzel hej beh sokszor lépre csálnak bennünket a nők! Ugyancsak török közmondás, hogy: »jó bor és szép asszony két kellemes mérég.« Az éles nyelvű Piron szerint »a nők erénye olyan zár, a melyhez minden férfinak van kulcsa.« S La Bruyère, ki egész életét a természet és az emberek megfigyelésének szentelte, azt mondja a nőkről, hogy az, ki nek csak egy udvarlója van, nem tartja magát kaczárnak, mig az, ki nek több van, csak kaczárnak. De a legtöbb nő nemcsak tetszelgő, hanem még a mellett önféjt is.

S helyesen jegyzi meg Jean Paul: »a nők még a templomban is azért énekelnek feljebb egy oktávával, mint a férfiak, hogy velők ellenkezhessenek.« Hiuságukra, különösen mi életkorukat illeti, csak egyetlenegy példát. Midőn a kabrioletnak nevezett kis kétkerekű kocsi divatba jöttek, a párisi nők szokásba vették, hogy a gyeplő mesterei ők legyenek. Természetesen a legszebb kis kezeskék voltak a lóhajtásban a legügyetlenebbek, s így lépten-nyomon szerencsétlenségnek voltak okozói Mindenféle rendszabályt előszedtek, hogy a bajnak elejét vegyék, de egyik sem használt. Végre a rendőrök falragasz utján tiltotta el a 30 éven alóli, mint nem eléggé higgadt nőknek a hajtást! Mi történt erre másnap? Hát bizony egy kabrioletet sem lehetett az utcán látni, mert nőnek lenni, s 30 évesnél idősebbnek tartatni! Borzasztó! Egy különöz paraszt, — hogy bünei eszébe jussanak — minden gyónás előtt de-

rekasan eldöngötte feleségét... így használta fel az asszony éles nyelvét s jó emlékező tehetségét. Mit mondjak a női szeszélyről? »Az asszony akkor nevet, a mikor tud és akkor sir, a mikor akar«, mondja a francia. Férfjére mindig zsémbel. Ha bántja az is baj, ha meg nem nyul hozzá, ugy panaszodik reá a menyecske: »már nem szeret az uram többé, mert meg sem ver;« különben »a férjek mind kiálthatatlanok«, mondja Paul de Kock. A klasszikus kor legbőleesebb emberét, az ősz Pythagorasz megkérdézték egykor, hogy adhatta egyetlen leányát legnagyobb ellenségéhez feleségül? Azt felelte: »Jobban nem állhattam rajta bosszút, mint hogy feleséget adtam neki, mert nincs gonoszabb a világon, mint a nő.«

Körülbelül így gondolkozhatott az a Marlborough herczegnő is, ki 90-iki születésnapját megünnepelendő — összes rokonságát lakomára hívta magához. Asztalnál elragadta a poezis és százados fához hasonlítá a társaságot, melynek töve ő, a 90 éves agg. fiatal rokonai pedig a zöldelő és viruló ágak. E szép hasonlat hallattára a fának egy fiatal hajtása, a vig kedélye, s élénk nyelve miatt a nők előtt különösen kedvelt Spencer lord odasug zomszédja fulbe: »Csakhogy az ágak jobban virágzanának, ha a fa töve már a földben volna.« És lön homeri kacaja s szójátékra, mely nyilván a herczegnőtől öröklendő milliokra czélt. Feltámadt pedig a kíváncsi-ág a herczegnő sziveben és okát tudakolá a nevetésnek. Világossá lön a dolog. Szánva-bánva tetét, kért bocsánatot a bűnös lord. Megadatik neki egy feltétel alatt. Ha megönsül. És ő megönsült. Szegény tatár! Így van ez megírva Grévilének, a »Privy Council« nemrég elhunyt titkárának emlékirataiban. Ifj. Ábrányi Kornél szellemesen jegyzi

meg, mily jó az isten, hogy meghallgatja a nők imáját, »mert habár majd mindenikbe belebuk az ördög, mig fiatal, — de egyikre sem viszi el, ha öreg lett!« Bon városában egy hitszónok mondá: »képes volnék e város valamennyi szüzeit egy targonczán kihordani a városból. De midőn észrevette a városi szüzek neheztelését, így folytató: »természetesen nem egyszerre, hanem — egymásután.«

A becsületes nők tetemes része — La Rochefoucault szerint — »elásott és leginkább azért biztosított kincs, mivel helyén nem keresik!« És miként Ninon de L'Enclos állítja: »a férfiak felénksége több nőt ment meg, mint saját erényük.« Ilyen a női jellem. Meltán kedvencz közmondása török testvéreinknek, hogy: »Ha kilépsz házadból, imádkozzál egyszer, ha tengerre szállsz, imádkozzál kétszer de ha esküvőre indulsz, imádkozzál háromszor!« Ezért írja az angol humorista Fielding, hogy: »Tűz a férfi, csepp a nő és az ördög hozza őket össze.« S midőn valami hőbortos angoltól azt kérdezik, mi különbséget tesz a nő és a ló között? azt felelte: »Jobb szeretem a nőt, de többre becsülöm lovat!« E megjegyzés eléggé sujtó volna a szép nemre, ha a közveleményt fejeznék ki, de hál'istennek, csak egy különöz sportsman mondta. Mert fordítsuk meg az érmet: igaz, hogy nincs tökéletes nő széles e világon, de hát apró-cseprő hibákban nem leledzünk-e mi is? S ha áll az, hogy a nő magában nulla, de férfival egyesülve, a férfi értékét — miként a nulla számát — megtízszerezi. Azt mondják: a róza becsét a fülemle ismeri, a nőt a költő. S ugyan melyik költő ne istenítette volna — ha csak egy pillanatra is — a nőt? S ha vannak is kegyetlenek, kik a fel-

bizó levél jelentetett be; nincs még bejelentve 14 mandátum.

Az osztályok jelentéseinek beterjesztése után Tisza Kálmán miniszterelnök a ház tisztikarának megválasztását kérte, Irányi Dániel azonban utalva arra, hogy pártja erről csak este értesült, úgy a miniszterelnök mint a ház belenyugodtak abba, hogy a ház tisztikarának valamint a kilencz bíráló bizottságnak megválasztása a d e l l ó r a k o r t a r t a n d ó ü l é s é n e j t s s e k m e g — Szerdán nem lesz ülés, csütörtökön pedig a többi bizottság fog megválasztani s az osztályok ki-sorsoltatni.

Be földi hírek. Enquette lesz okt. 9-én és 10-én a honvédelmi miniszteriumban; tárgyat annak megvitátása fogja képezni, miként láthatnak el legjobban a gazdák a hadsereget élelmiszerekkel. — P a z m á n d y Dénes interpellálni fogja a kormányt a Vas megyében a képviselőválasztások alkalmával előfordult visszaélések s hivatalos tulpapások végett. — A z o r s z á g g y s z a b a d e l v ü p á r t értekezletén Tisza Kálmán miniszterelnök indítványára, újra Vizsolyi Gusztáv v. b. t. tanácsos foglalta el az elnöki széklet. Ezután a párt megalakulása következtelt s a párt alelnökeivé Dániel Pál és Vargies Imre választottak. — K e c s k e m é t felsőkerületének képviselője Ugron Gábor megjelent választói körében s kijelentette, hogy a kecskeméti mandátumot tartja meg. — A b u d a p e s t i m . k i r t a n á r k é p z e t t e z g y a k o r l ó f o g y m n a s u m a t e . e d e l l ő t t ü l t e m e g u p a l o t á j á n a k f e l a v a t ó ü n n e p e t s e g y z s e r s m i n d f e n n á l l á s a t i z e n ö t é v e s j u b i l e u m á t . J e l e n v o l t T r e f o r t m i n i s t e r i s .

Külföldi hírek. A bolgár kérdés megoldására czélzó párisi terv szerint Szófiába nemzetközi bizottságot küldjenek s ez vegye át a kormányt, rendeljen el új szobrányválasztást, s e t ö r v é n y e s e n ö s z z e h i v o t t szobrányválaszson bolgárfejedelmet, ha úgy akarja, Kouburg Ferdinánd herceget, a fejedelem pedig, hogy e két-három hónap alatt ne legyen utban, menjen körutára az európai udvarokhoz. — A n é m e t - f r a n c z i a h a t á r t ü g y g y o r s b e j e z e t t e p á r i s i j e l e n t e s e k s z e r i n t a f r a n c z i a p o l i t i k a m é r v a d ó k ö r e i b e n n a g y m e g n y u g v á s t i d e z e t t e l e g ; a n é m e t k o r m á n y k á r p o t l á s t a d a m e g o t t B r i g n o n ö z v e g y e n e k . — C r i s p i o l a s z m i n i s t e r e l n ö k l á t o g a t á s a F r i e d r i c h s r u h e b a n r e n d k i v ü l i f e l t ü n e s t k e l t s e l s ő r e n d ű p o l i t i k a i e s e m é n y j e l l e g e v e l b i r , a z e u r ó p a i k ö z v e l e m é n y — K á l n o k i i s m e r t l á t o g a t á s a u t a n — a m a k j e l e t l á t j a b e n n e , h o g y O l a s z o r s z á g s z o r o s a n c s a t l a k o z o t t a k é t c s a s z á r s z ö v e t s e g e z h e z . — A p o r t a k ö r j e g y z e k e c s a k u g y a n á t a d a t o t t P é t e r v á r o t t . A z t a j e l e n t e , h o g y h á r o m h ó n a p r a , m i g a z u j f e j e d e l e m v a l a s z t á s m e g e j t e t i k , e g y o r o s z é s t ö r ö k h e l y t a r t ó e g y ü t t k o r m á n y o z z a B u l g á r i á t . — A t h e n b ő l e r k e z e t t t á v i r a t j e l e n t i , h o g y F e r i d u n b e y , o t t a n i t ö r ö k k ö v e t e l e t e l e n m e r e n y e l t k ö v e t e t e t t e l . — F r a n c z i a r é s z r ő l a z t i r j á k , h o g y C r i s p i a z é r t h i v t a m a g á h o z B i s m a r c k h e r c z e g , h o g y v e l e O l a s z o r s z á g z s a p a v i s z o n y á n a k r e n d e z e s e r e v o n a t k o z ó k é s z p o n t o z a t o k a t f o g a d t a s s o n e l . E g y a v a t i k a n n a l á l l i t o t t ö s z k e t t e t t e s h e n l e v ő f r a n c z i a l a p i p a r k o d i k e g a n u t t á p l á l n i . E z e k k e l s z e m b e n C r i s p i o r g a n u m a „ R i f o r m a “ m á r e l v e e r e l y e s e n á l l á s t f o g l i a l s b i z t o s r a v e l e t ő , h o g y a z o l a s z n é p n e m m e g y l é p r e f r a n c z i a „ j ó b a r á t a i n a k . “

buzduló férfi szív dobánasait nem akarják meghallani, vannak viszont tágszívű hölgyek is . . . elegen.

Egy sereg példát tudnak felhozni arra, hogy a nők tisztelete már, ugyszólván, a történelmi időkben kezdődött; az ókortól öröklötte a fényes lovagkor, onban aztán átszárnozott hozzánk.

Hajdanában nővel csak érdemes, munkás embert jutalmaztak, s a régiek — mi kánt a bibliai Jákob Leát, s a Rácht — megszolgálták a feleséget. — S hogy megbecsülték!

A római völgegy arájának a gyűrűt a negyedik ujjára huzta, melyről a régi egyiptomi monda szerint, egy erecske épen a szívébe vezet.

A kereszties háborúk idejében a lovag imádott hölgye színeivel vándorolt a szent földre, kedvese keztyűjeért kész volt leszállani az orszálok közé, s egyikük harminc hosszú éven keresztül nézett remetemódon kedvese ablakára.

S hogy magunkról se feledkezzünk meg, a mai kor aranyifúsága sikra száll és véret kész ontani a megsértett nőrt.

És a nők teljes mértékben megérdemlik nemcsak szeretetünket, hanem becsületünket is. — Nem szölok a nő helyzetéről a családban, — erről majd máskor komolyabban.

A nő ritkán vezérli tetteiben a komoly megfontolás. Az ő elemé az érzelme. Szenvedély teszi felelmetessé, de nagygyá is. A legrosszabb nő is lehet jó utra terelni, csak akad jon férfi, ki erre vállalkozék.

A vad folyam — ha kényére bocsátják — átok; ha kellő korlátok közé szorítják — áldás.

Az esőcsépp, ha virágra hull — harmat, ha porba — sár.

A nőket szép-nemnek hívjuk. S ki vonná kétségbe a szépség jogosultságát? A szellemesség kiválóan a nőnek sajátja, kedvességük elbűvöl mindnyájunkat. Ok élesztik ben-

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRÉCZEN“

politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapra. Október 1-én új évfolyam kezdődvén, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

A Debreczen megjelen naponként péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak egy helyben mint vidékre

Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50kr.

Hirdetések a legújnyosabb árak mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Szives bizalommal felkérjük tehát a n. e. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjen.

Előfizetési és hirdetések a lap részére Debreczen (Főpocz, Sz. Nagy Károly ház) Kutsi Imre nyomdájába küldendők. Helyben előfizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csathy Károly urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN“ kiadóhivatala.

HELYI HIREK.

* Október 6. Közledek a gyászemlékü nap, mely annyi keservet, annyi bánatot hozott magával. A seb, melyet ekkor nemzetünk testén ütött a zsarnokság, nem fog behegedni mindaddig, míg el nem érjük azt a czélt, melyért a vértanuk meghaltak, t. i. hazánk függetlenségét és önállóságát! Az aradi Golgothán s a budapesti új épületben elhunyt vértanuk emléke e szent czél kivívására lelkesítsen bennünket! Debreczen polgárai! Róvjátok le a vértanuk iránt a kegyelet és hálaadóját azzal, hogy az emlékükre rendezett gyászisteni-tiszteletet minél nagyobb számban jelenjetekek meg! Szabadság! Itten hordozák véres zászlóidat, e földön, e városban lobogjon legmagasabba a hazaszerebet lángja! A síró őzi szellő Arad felől száll hozzánk, az is a vértanuk haláláról süttog. Emlékezzünk! . . .

Az 1848—49-iki magyar önvédelmi harc 1849. október 6-án Aradon kivégzett vértanui gyászemlékére 1887. október 6-án d. e. 9 órakor gyászisteni-tiszteletet tart a debreczeni 1848—49-ki honvéd egylet a r. c. templomban, melyre a mélyen tisztelt közönséget hazafui tisztelettel meghívja. E napot a színházban is megülik, a menyinyiben e nap alkalmára diszelóadás lesz, Jókai Mór „Szigetvári vértanuk“ cz. történelmi drámája kerül színre.

* A királynevenapja. Ö Fellege neve-napján, ma reggel 9 órakor. ünneplés isteni-tisztelet tartatot a helybeli r. kath. templomban. Az isteni-tiszteleten Fót. Szakszó Rezső kispapost pontifikált, fényes segédlettel jelen voltak a közönségseregbeli és honvéd-tisztek teljes díszben, továbbá számos hivatalnok.

* A debr. kersekedelmi és iparkamara. a debreczeni és a szomszédos törvényhatóságokhoz a következő körlevelet intézte: Tekin-

tetes Törvényhatóság! Biedermann E. és fia helybeli bejegyzett nagykereskedők brassói tekintélyes posztgyárosokkal öszezketésbe lépve, ezen posztgyártmányokból helyben főraktárt rendeztek be. Midőn nevezett czég ezen ténye által a hazai szölv, illetve posztóiparnak Debreczen és környékén egyrészt piacot teremteni igyekszik, másrészt lehetővé teszi, hogy ezen gyártmányokhoz a közönséget nemcsak könnyen hozzáférhetővé tegye, hanem, hogy a közönség e nembeli szükségleteit itt helyben gyári áron be is szerezhesse; ennél fogva figyelemmel arra, hogy a hazai ipar fejlesztése legfőbbképen az országban előállított czikkeknél minél szélesebb körben való megismertetése, terjesztése és fogyasztása által érhető el, hazafui kötelességét velünk teljesíteni, midőn nevezett czégnek hozzánk intézett kérelme folytán a tekintes Törvényhatóságnak nagybecsű figyelmét ezen czégnak az erdélyi posztóipar fejlesztésére irányuló dícséretes törekvéseire felhívni szerezcsénk van. A hazai ipar pártolása közgazdasági szempontból is elodázhatlan követelmény gyanánt áll előttünk s midőn kormány és törvényhozás, valamint a társadalmi körök és egyesek tevékenységük egyik legfőbb feladatát az ipar fejlesztését, s ezáltal hazánk iparossága, főleg a külföldi verseny által sokat szenvedő gyáripar helyzetének javítását tűzték ki, — azt hisszük, hogy a tekintetes Törvényhatóság is készséggel fog erkölcsei támogatásával hozzájárulni az idegen iparczikkek lehető kizorítása felé irányuló eme törekvéshez a fenti körülményről t. i. a jelzett brassói posztó főraktárnak itt helyben történt felállításáról az érdekelte köröket, általában a nagy közönséget értesíteni s esetleges megrendeléseit illetve szükségleteit szintén hazai származású posztókból fedezni képes lesz Debreczen, 1887 szeptember 26. A kereskedelmi és iparkamara nevében Szesztin a Lajos elnök, Besztercze y Károly titkár.

* Színház. Láttuk szintársulatunkat a történelmi dráma pathetikus légkörében, másnap a népszámú idylli világában, mely tánc és dal nélkül már nem is képzelhető, tegnap pedig a modern dráma (ifj. D u m a s „Bagdadi herczegnő“-je) salonjaiban mozogtak színezeink. Tulajdonképen csak is a hősnőről. Medgyaszai Evelinről mondhatjuk el, hogy m o z g o t t , mert a többi szereplő csöndesen maradt mind és csöndesen hagyott mindenkit Sok rendellenesség volt a szinpadon. A második felvonásban, a nábob Nourvadi rettenetes izlésre valló sárga szegélyű kék butorgarnitúrája, ugyanazon falak és festmények De Hun grófnál és Nourvadinál, a rendőrszolgálatnál fűgült másfél rendőr (egy igen hosszú és egy igen kurta ur állottak egymás mellett), az első és harmadik felvonásban szerepelt salon, melyben láttunk az előtérben igen szép vörös butort, a háttérben kék rips-garnitúrát, a zongora előtt pedig tarka lalicot felhuzatot, a kis fiu nem elég csinos ruházata, a milliókat rejtő türes és esetlen szekrényke sat. együttevén nagyon kihívják az a menséget, hogy még a kezdetnek a kezdetén vagyunk! — Az előadás messze kimagasló alakja volt Medgyaszai Evelin (Lionette). Ha a közönség sejtette volna, hogy mily magas művészi élvezetben részesíti a kolozsvári nemzeti színház volt hősnője, bizonyára telt ház osztozott volna, a jelen volt közönség sűrű tapsaiban A Nourvadival való első párbeszéd finom árnyalása, utána a férjjele való jelenet; a második fel-

nak! S minél inkább jár e Tóhalmi után, ez annál inkább távozzand! . . . Majd tanulmányozzuk az özvegyet Leona, mert érdekünkben áll!

— Ah, atyám már hiában! Bocsáss meg, én egy lépést tettem fájdalomamban! — S elbeszélte atyjának Jenővel való utolsó találkozását, a levél megmutatását s elválásukat.

A báró figyelemmel hallgatta Leonát; perczenkint elkomorodott, de kegyelettel simogatta leánya szép fejét. Örövendt, hogy oly őszinte hozzá; és gondolkodni kezdett.

— Szabad volt a levelet megmutatnod, mert szereted őt, s a ki szeret bizalmas akar lenni Hanem mikor neked azt mondta Jenő, hogy szüleidtől megkér, s mihelyt arája leszesz mindent megváll, — nem szabad lett volna őt elutasítod, ha szereted, úgy mint szeretni kell, ha boldog nő akarsz lenni. A feltékenység ördöge a házassáletnek vipera, mely időnkint szívja el a szivnyugalmát. Némelyek a legfonségesb hüszerelem kifolyásának tartják mely haszonlót eped, s megcsalásakor csak kinn és gyűlöletté váland. Mások csak hiaságból féltékenyek, mert nem szívelhetik, hogy szerelmök tárgya rajtok kívül más lény kedvelésében is találjon örömet. Mindenestre boldogtalan éremény, melyből csak úgy gyógyulhatni, ha bizalmas vallomással megnyugtattatunk! — Jenő nem akar nyilatkozni ki tudja mi oka van, ha becsületlőt tesz említést? . . . tán lovagias akar lenni Cornelia iránt, s ezért csak becsülheted . . . Te nem szeretted Telleiket, s meg is azt beszélte egy barátjának, hogy már te meghalsz miatta bánatodban, ha el nem vesz!

— Oh a gyűlöletes hazug! — Kialta Leona

— S ezt Jenő egy társaságban hallotta Pesten elbeszélni, a gróf barátjától; ő pedig Hegynek beszélte. De Hegyi csak úgy beszélt el nekem, hogy te és Jenő ne tudják, a mi nekem elmond. Már most te megszomoritád Jenőt, hozzád se jó, ha van benne egy csepp büszkeség; mielőtt megkért volna kiko-

nás megkapó szenvedélye a rendőrséggel való jelenetben; a harmadik felvonásban a megbánás, az anyai szeretet kitérő érzése és a férjjele való kibekülés képezte a művésznő szép játékának java sikerét. El is mondhatjuk, hogy Medgyaszai Evelinnak a n e h e z e b b feladatok sikerültek inkább, mert néha a közönyösebb párbeszédbe is átviszi a pathetikus hangot s nem ritkán produkálja azt, a mit s z i n p a d i h a n g n a k n e v e z n e k . M i n d e n t e g y ü t t v e , ö r v e n d ü n k , h o g y M e d g y a s z a i E v e l i n t ő l r e m e l h e t j ü k a z t , a m i t a H e g y e s i M a r i t á v o z á s a o t a n e l k ü l d ö z t t s z i n p a d u n k e g y i g a z i d r á m a i e r v e l é s s z e n v e d é l y e l j á t s z ó m o d e r n h ő s n ő t . K i k e l l e m e l n ü n k a k . a p o m p á s , i z l e s e s t o i l e t t e j e i t i s . — V e d r e s s G y u l a (N o u r v a d i) b á g y a d t d é m o n v o l t . Z i l a h i G y u l a (D e H u n) n e m j á t s z o t t n e k i v á l ó s z e r e p e t . D e H u n — i n k á b b v á l ó V e d r e s s n e k e m , m i n t N o u r v a d i é s i n k á b b , m i n t Z i l a h i n a k . A z e g y i k u r (T r e v e l l é) j ó z i j e n , p i s k ö t á z o t t a z e l s ő f e l v o n á s b a n , o l y j ó z i j e n , h o g y a m i k o r e g y d a r a b k a t e l e j t e t t , a z t f o l e m e l t e a f ö l d r ő l é s s z i n t é n e l k ö l t ö t t e . M á s k ü l ö n b e n ő , B ó n i s i s ü g y e s e n m o z g o t t é s f o l y é k o n y a n c s e v e g e t t s i g y t e l j e s e n b e l e i l l e t t a m o d e r n s a l o n k e r e t e b e s j ó l f e l e t e k m e g k i s e b b s z e r e p e i n e k D o b ó , B o g n á r é s M á t r a i .

Margó Czélia k. a nem hiába jött Budapestről egyenesen a kálvinista Rómába, mert ő Kálvin hitének egyik legújabb híve. A mint a „Függ.“-ben olvassuk, a kedves művésznő, ki öt-hat csinos szerepet sikerrel alkotott meg a népszínházban s hasznos tagnak bizonyult az által, hogy a három fő primadonnát szükség esetében helyettesítette, s itt is rövid időn megnyeri közönségünk rokonszenvét, a mult heten tért át a helyvét hitvallásra. A keresztelési szertartás — a nevezett lap szerint — szept. hó 27-én délután öt órakor volt a váci reform. templomban. Vörös Károly lelkes végezte a keresztelési szertartást Keresztstülők voltak: Piuhsich Lajos, váci nagybírtokor és Trux Hugó kir. táblai bíró neje. A szertartásra nagy és intelligens közönség gyűlt össze s az egész Piuhsich Lajos nyaralójában tartott fényes lakoma fejezte be A „Váci Közöny“ szerint Margó Czélia nem sokára férjhez megy. — Mindez csak emelni fogja nálunk a művésznő érdekességét, ki a tegnapi előadást egy első emeleti, u. n. c s a l á d i p á h o l y b ó l nézte végig Valentin Lajos igazgató és Verő György főrendező társaságában. Mai első föllepte iránt (Lisbeth „Kip van Winkie“-ben) már tegnap oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a telt ház biztosítva volt.

Medgyaszai Evelint már is előismerés illeti buzgalmaért. „Kendi Margit“, „Bagdadi herczegnő“, holnap „Makrancos hölgy“, holnapután a „Szigetvári vértanuk“, nyomban követik egymást s neki mindenikben nagy és farszót szerepe van. A debreczeni közönség bizonyára méltányolni fogja e buzgalmat.

Az álló-helyek fokozatos emelése ma már munkába vétetett s így az ezt látogató közönség ma este már minden kényelmetlenség nélkül használhatja

* Szüret. A városi tanács jóvá hagyta a szüreti határidőket a vénkertől szőlő birtokosoknak azon kérvénye, hogy a vénkertben okt. 7 és 8-ik napján tartassék meg a szüret, jóváhagyott.

A kosár.

— Regény. — 22.

Írta: V. Gaál Karolina.

S Jenő nem azért halványult el hogy Cornelia nevet örömmel vagy fájdalommal hallotta volna, hanem megijedt azon, hogy a te barátid lesz az a kaczer lény, ki a férfiak üdvét el szokta játszani. Örölege egy oly nő a férfinak, mert csábít tiszta érzés nélkül, tönkre-teszi az előtte s tetszése megnyeréseért pazarló férfi tárczáját, szive nyugalmát, — azután kineveti. Ujabb áldozatok kellene neki mert unja a hűséget, ő maga képtelen lévén egynek hiva maradni. Rá nézve rabásg a házassélet, melynek tiszta folyamát nem szereti nézni! Neki változtatásig kell; s jaj a férfinak, ki ilyennek halójából ki nem tud vergődni vak hittel csüggedetlen reménynyel köti le hű szívet a könnyelmű asszonynak! . . . Fordulj el e képtől, olyan volt anyád . . . Feledd el, hogy ezt t u d o d ! . . . Szánj engem, hogy anyádnak férjévé lettem, de ne sírj, mert atyád éretted örömet él, s benned örömet talál . . . Csókold meg homlokom! . . . No most, leányom tegyél fel, az okos Jenő korán kimenekült a felismert törből; és most meglepte, hogy ismét találkoznia kell vele, kit utál, . . . mert úgy kell lennie a dolog-

ra
va
lőv
—
a
zo
fél
kö
az
ber
fel
Ró
sá
tiz
Tó
ün
ke
v
Ká
sit
hál
köt
sze
alt
frt
Né
ma
n i
Kó
c e
ott
pá
j e
j e
é r i
és
ó f
hor
nek
„R
elr
red
tesz
gya
hely
Iza
ifju
Gál
hou
utaz
vér
var
rolt
niz
dun
és
elő
meg
ló
ere
zsá
tem
ruh
A s
lett
fele
szá
háza
dond
öreg
Hár
leán
het
eljö
apa
Leon
nem
dám
tuda
hogy
nála
hely
gyie
az é
be t
nála
vár,
gato
majd
den
s mo
het-c
szám
kérje
fizet
tartat
nála
Tamá
csak
azutá
tani.
ebéd
hogy

rendőrséggel való elvonásban a megkötő érzése és a pezdek a művész... El is mondhatjuk, a nehezebb mert néha a köztviszi a patheti... produkálja azt, a k neveznek. Min... hogy Medgyaszai... a mit a Hegyesi... szinpadunk egy... envedélyvel játszó... húnk a k. a pom... — Vedress... demon volt... nem játszott neki... nkább való Ved... nkább, mint Zila... el józiban piskó... ly józiban, hogy a... azt fölemelte a... e. Miskolcban ö... ott és folyékonyan... beleillett a modern... meg kisebb sze... és Mátra i.

k a nem hiába kálvinista hitének egyik leg... -ben olvassuk, a... csinos szerepet... szinzházban s hasz... tal, hogy a három... tében helyettesi... begyeri közönsé... hétént tért át a... sztelesi szertar... — szert, hó... a váci reform... elkész végezte a... szszülők voltak:... birtokos és Trux... szertartásra na y... össze s az ege... ban tartott fényes... Közöny" szerint... erjhez megy. —... lunk a művészet... hadást egy első... hólyból nézte vé... s Verő György... első föllépte iránt... nem) már tegnap... zott, hogy a telt

lnt már is elős... Kendi Margit",... ap „Makranczos... tvari veranuk",... neki mindenikben... a. A debreczeni... ni fogja e buzgal... kozatos emelése... gy az ezt látó... minden kényel... s jóva hagyta a... szöllő birtok... venterben okt... eg a szüret, jó...

gy ő is szeret, nagyon sértheti, azt hiszed, hogy zedet kéri, hol... gy! : Azon... mikor a férfi... évek mulva új... meg kedvese... ő egy alaváló... rtolásán akkor... ie az erényes

ja, hogy vonzó... ne-e az, ha most... kit már egyszer... sa vagy Leona, a senki se jó, leány maradsz!... u leánykának... valónk, várjunk... brázz énekelj... k, mintha mi... kiforjra magát... ér: én azt fo... gyezem, ha ön... s ő igent mond... — Az alatt el... k, s te ugy... dnál! El ne... rt tenmagadat... lmat keresek... ben láthassuk... tisztába jö... visszalépnéd... gy nem ugy

ezett, megcsó... nt tett; hozzá... olvasta Petőfi... teket! festett,

ki első sze... Leona hely-

* Órált mozdony-vezető. Vohranek Károly, mozdonyvezető a magyar államvasutnál, örültségi rohamba esett. Tegnapelőtt lövöldözött az utcán, de akkor elmenekült, — tegnap este ismét az utcán tört ki rajta a téboly, a szembejövöket inzultálta, lárnozott stb. A rendőröknek alig sikerült őt megfékezni s bevinni a városházára, honnan a közökhözba szállították. A szerencsétlen, kin az örültség orvosiilag konstataitott, nos ember s egri illetőségű.

* A czepléd utcai templomban felállító orgona javára gr. Bethlen Mikó Róza ő méltósága és Hegyi Mihályné ő nagysága vezetésök alatt rendezett népnépepely tiszta jövedelmét, 347 frt 7 krt, nagyt. K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész ur, mint a népnépepely egyik tevékeny rendezője, tegnap kezemhez juttatta; me yet midőn ezenel nyilvánosan is nyugtatványozok, egyszersmind nevezett urnóknak, valamint nagytiszt. K. Tóth Kálmán lelkész urnak, egyházunk iránt tanusított kegyeletes buzgalomukért a legmelyebb halánkat és köszönetünket kifejezhetni, kedves kötelességemnek ismerem. Az orgonaalap e szerint 3095 frt 57 kr, melyből befizettetett s általam takarékpénztárban elhelyeztetett 2100 frt 57 kr — Debreczenben, 1887. Október 4 Némethy Lajos, ev. ref. lelkész.

* A keletre utazók társaságának magyar tagjai (közük több debreczeni) igen előzékeny fogadtatásban részesült Konstantinápolyban. A szultán és Calice nagykövet mindennap értesülést szerzett ott időzésükről s a szultán megengedte, hogy palotájának kincseit megtekintsek, tegnap pedig „a municipalitás kertjeiben" fényes lakomát adott tiszteletökre. Épp ily szívesen érintkeztek utasainkkal Kvassay consul és Széchenyi basa is.

* A hadsereg köréből. A király ő felsége, Kovács Leo alezredesnek, a 12-dik honvéd gyalog-feldandár parancsnokának kinek városunkban számos ismerőse van mint „rokkantak"-nak nyugállományba helyezését elrendelte és az alkalommal Kovács Leo alezredesnek a czimzetes ezredesi jellegű díjmentesen adományozta.

* Eljegyzés. Baltigh Géza, a magyar francia biztosító részvénytársaság titkárhelyettese, e hó 1-én eljegyezte Zipfinger Izabella kisasszonyt Szilágy-Somlyón. Áldás az ifju pár frigyére.

* Kegyeletes utazás. Báthori Gábor és Némethi István polgártársaink 1848/9-i honvédek, saját költségükön holnap Aradra utaznak, hogy okt. 6-án megkoszorúzzák a vértanúk emlék-oszlopát.

* Lóvásár volt tegnap a honvéd lovardában. A lovak a hadsereg részére vásároltattak Gümörey tábornok teljhatalmu miniszteri vásárló biztos által Debreczen és hajdudmegyei tenyészők által összesen 56 db. ló és 3 1/2 éves kort meghaladó csikó vezettetett elő, melyek közül mindössze 8 db. vásároltatott meg, még pedig 2 csikó 240—260 frtért és 6 ló 325—350 frt, átlag ár mellett. A vásár eredménye középszertinek mondható.

* Temetés. Tegnap temették el Józsan Takács Ferenc 1848/9-iki honvédet. A temetésre városunkból kivonult a 13 egyenruhás honvéd, zászlóikat is magukkal vivén. A szabadság-harcz bajnokát nagy részvét mellett tették le a sírba. Beke lengjen porai felett!

Számталanszor kitekintett ablakán, az országút felé, hogy jöne-e Jenő? Látta annak háza tetejét tul a lombos erdőn, — de tulajdonosa csak nem érkezett. — Mi lelte a jó öreg Hegyit is, hogy már 3 nap óta nem jött! Harom nap óta!

A báró se akart menni, mert nem akarta leányát árulni, pedig ha oda menne, azt hihetnék, Jenő miatt megy. Hiszen csak majd eljön tán a szerelmes hős! — gondolta az apa, — de nem szeretete látni, mint halványul Leona, kinek arczát, eddigelé szerelmi bánat nem hervasztá

Kikocsiztak, kilovagoltak, de Leona vidámsága oda volt. — Jenő felől nem mertek tudakozódní, s ugy egy egész hónap eltelt, hogy Jenőről nem hallottak semmit.

Hegyí egyszer volt nálok, a báró is ő nála, de csodálatos, Jenőről szó se jött: a helyett nagy dícséretekkel halmozták el Hegyiek a megérkezett fiatal grófnét, ki maga az élet, nem is beteg már; fényesen rendezte be termeit, kereszt atyjáékat szereti, mindig nála kell lenniök, s Pünkösdre sok vendéget vár, egy estélyt rendezendő.

Pünkösöd előtti héten a báróné nagy izgatottsággal járt fel s alá, majd a termekben, majd a parkban, szemlélődvé ha csinos-é minden? Megrendeltetett magának egy diszhintót, s most már azt akarta férjétől megtudni, vehet-e 4 lovat s el tudja-e férje tartani az ő számára

Nagy nehezen közlé a dolgot Leónával, kérje meg atyját, egyezzek bele; ő ki tudja fizetni a hintó és lovak árát, csak hogy lehet-e tartani?

— Már kiseretnék kocszini, mondá Leónának, de nyomorultan nem szeretek kilépní. Tamásnak és a kocsinak egyenruhát rendelék, csak apád engedje meg, legalább a nyáron, azután eladhatjuk mind, ha nem lehet tartani.

A báró bele-egyezett, maga mondá el ebédnél, hogy szívesen eltartja lovait, csak hogy venni nem volt képes.

* A debr. felolv. körnek általunk már ösmertetett vasárnapi közgyűlésén felolvasott választmányi jelentéséből kiemeljük, hogy a kör összes tapjainak száma a mult évben 408; ezek közt 50 alapító, a többi pártoló volt. A kör tiszta vagyona most a harmadik év végén 910 frt. 44 kr. A mult évben tartott felolvasásokról szóló kimutatást közelebb közöljük. Az 1887/8 évi költségeloirányzatot következőleg állapította meg a közgyűlés: Bevételek: tőkeamat 35 frt hátralékos tagdíjak: 20 frt. 1887/8 évi tagsági díjak 370 frt egy alapító tag díja 135 frt. Kiadások: eljáró díja 40 frt irnok díja 25 frt, irodai és posta költségek 10 frt nyomdai költségek 45 frt hajdu szolgálati díj 35 frt, vegyes költségek 20 frt, összesen 175 frt.

* A nagyváradí lóverseny, melyet a megyei gazdasági egylet rendezett, a közönség nagy érdeklődése közt folyt le. Ott volt Tisza Kálmáné is, a kinek hat közül öt futamban részt vett huszárnökéntes fia: ifj Tisza Kálmán, ki kétszer nyert második díjat s egyben Tisza István is.

* V á s á r. Ma tartatott meg a barom és lóvásár, de nagyon gyéren volt látogatva

* Halál o z á s. Ifj Bösörményi István hentes-mester, folyó hó 3-án életének 42-dik évében elhunyt Temetés holnap fog végbemenni a homok-utczai 2934 sz. háztól. Beke hamvaira!

* Kedvezményes jegyek. A debreczeni tisztviselők egyesületének t, tagjait van szerencsém értesíteni, hogy a szinzház kedvezményes jegyek tek. Mihálovics István ur gyógyszerárában válthatók a következő helyekre és árak mellett: támlásszek a IV—X. sorban 82 kr, a XI—XIV. sorban 62 krajczár, másodemeleti páholy 2 forint 2 krajczár. A jegyek ára az utalványok kiváltásakor a gyógyszerárban fizetendő, az utalvány pedig a szinzházi pénztárnál a szinlapon jelzett időben jeggyel kicsérélendő. — Ugyancsak az egyesületnek folyó évi márczius 20-án tartott közgyűlése elhatározta, hogy 10 egyesületi tagnak tanuló gyermekét 15 frt adományban részesíti, felhivom tehát az egyesület azon t, tagjait, kik ezen adományt igénybe akarják venni, hogy alulírottak el iránt szóval vagy írásban nyiltkozni sziveskedjenek. Debreczen 1887. okt. 4-én. Harmath Gergely e. igazgató Teley u. 2174 sz.

* Időjárás. Euró pában: A depresszió (755—757) Oroszországban, a nagy légnyomás (766—768) a kontinens nyugoti részében van. Az idő északnyugoton derűs, délkeleten helyi esőkkel változó. Hóváltozás csekély.

H a z á n k b a n: Nyugoti- és északnyugotias méréseket szelek mellett, a hó mérséklet valamint a légnyomás is keveset változott. Az idő északnyugoton hűvös, derűs, délkeleten helyenkint kevés esővel változó. Osztrák táviratok 2 óra 15 perczig nem érkeztek. Kilátás a jövő időre: H a z á n k b a n: Változó felhőzetű, szelesebb időt várhatni, kevés hóváltozás mellett, itt-ott esővel.

x E g y n é p s z e r. — A „Moll féle francia borszesz és só" által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szert nyujtatik közzvényes és csuzos bántalmaknál sebeknél és daganatoknál. — Egy üveg ára utasítással együtt 80 kr. Szétküldés naponta

A báró sejté, hogy ez mind a gróf miatt történend, de nem szolt, s végre örült, ha neje szép hintót s lovakat vetet.

Valóban egy napon a báró gazdáját megbizta a báróné s vétetett vele négy gyönyörű lovat, a hintó másnap reggel Bécsből megküldetett.

Egy egész nap sirt örömben, vagyis a megbánás legelső fájdalomban sirt!

Ezereket pazarolt el, s nem nyujtott lelkének annyi élvezet, mint mikor az ablakból nézte, hogy a hintó és lovak felpróbáltatnak, mind igen izlésees, és bámulatos szép volt.

Sok elpazarolt pénze után hullottak keserű könnyei, s Leona vele együtt könnyezett, ki nem érté, miért sir anyja, de mivel az ő szive is bus volt Jenő kimaradása miatt könnyen megeredtek könnyei.

XVI. A báróné végre felderülvén, este felé ki óhajtott kocszini, Leona által kéréte a bárót, vigye el őt most Hegyiekhez az új kocsin s új lovakkal

Leona honn óhajtott maradni, örömtől dobogó szívvél látta életében először, hogy apja és anyja ketten együtt kikocsiznak! Még pedig Hegyieket kívánta megtszertelni látogatásával a büszke báróné.

A sors ugy akarta, hogy Aranyteleki Cornélia is ott volt, teljes diszében ifju bájjának és vagyonosságának.

A fővárosi, az utazott, a művelt finom modoru bölgy nagyon megtetszett a báróné nak s Hegyinével is elég barátságba jött.

A báró Hegyivel rendszeren elvonult a női körből, s mosolygva beszélte el neje új hintójának és lovainak történetét.

Hegyí igen udvariasan megjegyezte, hogy ő a báróné vágyán nem csudálkozik, mert a fénytűzés e cikket a dámák legnehezebben tudják nélkülözni, ha megsszokták.

Este felé a báró örömeire Jenő anyja érkezett meg kocsján, s a dámához nem akart bemenni, előbb Hegyivel volt beszéde A báró

utánvétellel Moll. A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlanben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával 2.

A párbajképeség

(Szinhelye: a szinház előcsarnokában.) Láttak önök vadelefántot tajtékzó duhében nyilsebességgel rohanni megsértője felé? Láttak. Helyes! Nohát Monoki Leo tökéletesen hasonló módon rohant Rugacsek Venczel szemé elébe. Hogy miért? Sértés!... Óriási sértés!... — Hogy mert Ön oldalba lökni a könyökével? — Kérem a bal volt! — Ujabb sértés! Tehát nem tagadja! — Nem én. Engem is meglöktek. — Ahoz semmi közöm! Sértőjeve számoljon Ön! Nekem Önnel van dolgom! — Ne izeljen hát, inkább visszalököm. — Oh impertiens fráter! — Bárcsak „fráter" volnék! Mindennap négy tál étel dukálna potyára. — De hát mi is tart vissza, hogy személyes elégtételt vegyek e ficzkótól? — Látja ezt a bukkost? — Uram!... — Nem vagyok én ura. Tessék elhinni! — Névjegye?!... — A jövő hónapban csináltatok. Most nem futotia ki a gázból! — Kocsis! Kocsis! Kocsis! — Háromszor kocsis? Nem találta el pedig. Dinjok vagyok! — Neve?!... — Hát a magáé? — Oh egek! Megpuk kanok!... — Pedig kar lenne. Legalább addig ne tessék, míg a vizitkártyám elkészül. — Nevét! Nevét!... Vagy mindjárt!... — No, ... no... Elrontja az appetitását, ha ugy kiabál. — En Monoki Leo vagyok, ur — sémmi egyebb! Nos?! — Örülök a szerencsének. Engem Rubacsek Venczelnek inak. — Lakása?! — X. utcában! — Száma?! — Számom nincs. Nem vagyok én konstábler. — Lakásának száma!! — A ház száma? itt van felírva! — Segédeimet utasítini fogom! — Ej! ej! hát föllentett az imént? Azt mondta hogy ur és igr sem ügyvéd, — sem iparos, sem kereskedő, nemis lehetnek segédei! — Afrikából jön Ön... vagy a rézbőrűek köztl?!... — Nem a!... Árva megéből! — De hat óra előtt tessék jönni, mert nem lehet tovább ott lennem — Hogyan?!... — Ugy van kialakudva. Hiába! a hónapos ágyak nem szobák. — Hónapos ágy?!... Hónapos ágy?!... — Hja nem futja a gázi Majd, ha én is ur leszek... Ne szaladjon hát a fiatal Úr!... Inkább fizetek 2 deczit.

M o r á l: A kinek nincs névjegye és hónapos ágyban lakik: nem párbajképes.

sejtén, hogy itt valami érdekes titok rejlik, kísélt a kertbe, míg Tóhalminé Hegyivel beszél. Bámulata csak pár perczig volt a dámánál, azután pedig visszakocsizott Hegyí pedig sietett a báróhoz. Szomoru újságot hozott Tóhalminé mondá komolyan, a mi kedves Tóhalmink nagyon beteg!

— Beteg? — kérdé megdöbbenve a báró, s mióta? — Valami háromhete elutazott a mehádiai fürdőkre, s utjában valahol meghűtötte magát, most vesélyesen beteg; anyjához egy lovas ember jött az orvosoktól, hogy sietve menjen, s ő most csupán azért jött, hogy engem felkérjen, ha netalán soká jönne vissza, kastélyába tekintsek át Szegegy asszony egészen zavart!

A bárónak felettébb rosszul esett e hír, alig várta, hogy vége legyen a látogatásnak, s mikor hazaértek, nagy bosszuságára csakugyan megérkezett Báró Sósikutiné, férje és gróf Telleki.

— Leona éppen az országutra szegezte szeméit, a mint a pestiek kocsjá feltűnt a látkörön; szive megdöbbsent az ut-kocsi látására, fájó sejtelen szoritá keblét, mert hitte, hogy ezek a Pünkösdre hivott vendégek.

Lizi és a kulcsárné fogadták a vendégeket, három szobát nyitottak számukra, melyek természetes ó-szerű butorzattal voltak berendezve, minek látása a finnyás pestieknek nem tetszett.

A gróf kicsinosítá magát, s ajánlá karját Sósikutinének, hogy a parkba vezesse. A férj magánosan ballagott utánok tisztos távol-ságban.

(Folyt. köv.)

Hazánk s a külföld.

* K o s s u t h n á l. Boros Béni országgy. képviselő felkereste a nagy remetét Turinban. Kossuthnál Tisza nagyváradi beszéde is szóba került társalgás közben s azt Kossuth Lajos nagyon megkritizálta.

— Degredált főherczegek. A „Sz. és V." a következő történetet beszélte el József főherczeg fiainak tüzoltó-főparancsnokból köztöltőtővá történt ledegredálásokról: József főherczeg tudvalevőleg a legbugóbb tüzoltók egyike az országban, fiai e tekintetben is örökölték apjuk jó tulajdonságát Nem reg a kis főherczegek azon kérelmöknek adtak ki fejezést, hogy edes apjuk készíttessen nekik tüzoltó ruhát. A főherczeg rendes szabójánál — az aicsuthi szabónál — rendelt is számukra tüzoltó egyenruhát, melyet az diszesen állított ki s a zubbonyokra parancsnoki jelvényként két arany csillagot varrt. Elkészülvén az egyenruhák a kis főherczegek felöltöttek azokat s boldogan mentek apjuk elé tisztelegni. A főherczeg látható gyönyörrel szemlélte fiait; elfogadta tisztelgésüket s ez után így szolt hozzájuk: „A mint látom a zubbonyon parancsnoki jelvény van, ezt pedig ki kell érdemelni, majd ha érdemeket szerzenek, a kinevezés meg fog történni; addig pedig tessék a jelvényt lefejtetni." A két kis főherczeg távozott, apjuk parancsához híven lefejtették zubbonyaikról a parancsnoki jelvényeket s várják az alkalmat, hogy magokat annak viselésére érdemessé tegyék

Apró cseprő. Halotti beszéd Bócz István református lelkész volt Ó-Tordán s találékony-ságáról híres ember.

Szörnyen haragudott azokra a hievkre, a kik elkerülték a templomot s a helyett, hogy meghallgatnák az isteni tiszteletüket, inkább a korcsmákban tölötték el idejüket.

Ilyen volt a többi között egy Kiss István nevű hís is. Mikor Kiss meghalt, rokonai felszólitották Bócz lelkész, hogy mint reformátust, temesse el annak rendje és módja szerint.

A holttestet be is vitték a templomba, hogy a pap elmondja felette a halotti beszédet.

Bócz bosszusan ment fel a szószékre. — Szerelmes hallgatóim! kezdé szavait. Azt kívánják tőlem, hogy én e felett az ember felett valamelyes prédikációt mondjak és dicsérjem meg. De én nem ismerem, nem is ismertem soha a megholdogultat, mert nem járt a templomba, én pedig a korcsmába nem. Ide is mások hozták dicsérjék meg hát az ő pajtasai, szomszédai és kapu felei! A fa ott marad, a hová dől Amen!

Es azzal elhagyta a szószéket. A szell-m röpte oly merész, sebes, Hogy az anyag könnyen nem éri be. Goethe.

Gondolkodni és cselekedni, cselekedni s gondolni — ez összege minden bölcseségnek — aki cselekedeteiből itél meg gondolatait s gondolataiból cselekedeteit, nem fog tévedni, s ha téved is, csakhamar vissza tér az igaz utra. Goethe.

Mi az észnek hódol, az a jó s szabad, mert jónak s szabadnak vagyon az ész teremtve Isten által. Milton.

Debr. Szinház. Holnap szerdán, 1887. október hó 5-én: MAKRANCZOS HÖLGY. Schakespeare vigjátéka. Bérlethirdetés: Kisbérlet I—III. sor támlásszék 20 előadásra 20 frt, IV—X. sorig 15 frt, XI—XIV. sorig 12 frt. — Bérelni lehet Foltényi Vilmos urnál a Casino könyvtár helyiségében, valamint a szinzház pénztárnál. A debreczeni városi szinzház igazgatósága. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

MATTONI-FÉLE GISSHÜBLER legújabb ápróló SAVANYU-KÚT legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyuit köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

MAGYAR
IPAR.

Legujabb divatu
tisztá gyapjuból készült
szövetek.

Van szerencsénk úgy a helybeli n. é. közönségnek, valamint a tek. megyei-, városi-, községi hatóságok és egyéb testületek becses tudomására hozni, miszerint sikerült a hazai gyapjuszövet iparban a legmagasabb fokot elérni

„BRASSÓI“

hires készítményeknek, melyek finomság, tartósság és izlés tekintetében minden ehhez hasonló külföldi gyártmányokat felülmúlják — úgy a helybeli piacra, mint ennek vidékére egy

kizárólagos

FŐRAKTÁRT

megnyerni.

Raktárunkat ezen gyártmányoknak legujabb divatú és legtisztább gyapjuból készült szövetekkel, valódi színű és tartós egyenruházati posztókkal, melyek a m. k. honvédségi ruházatok előállításánál is előnyben részesítettnek — dúsán felszereltük és miután főcélunk a hazai ipar előmozdítását képezi — kérjük ebbeli törekvésünket nagybecsű támogatásuk által méltányolni és esetleges szükségleteiknek beszerzését nálunk eszközölni.

Kiváló tisztelettel

BIEDERMANN E. és FIA.

BRASSÓI
GYÁRTMÁNYOK.

Mindenféle egyenruházati szállításokra
legalkalmasabb valódi színű
posztóanyagok.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegye egy sas és MOLL A.
sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálka, gyomorégés, májbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozáskor az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fitesse meg“-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és sőt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsöléssel sikeres használati közvény, csusz, mindennemű testfájdalmak és bémuláskor; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosullat, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerházaiban anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Gölt Nándor, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy Károly gyógyszerházaiban, Gerébi Fülöp és Szepe sy Antal kereskedőknél.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvéallal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

és bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkiüt ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.